

horizonte UNIA

Gazeta dla Polskich członkiń i członków Unii
Grudzień 2020

Redakcja T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Zapraszamy do lektury kolejnego numeru największej gazety migrantów i migrantek w Szwajcarii, wydawanej przez szwajcarski związek zawodowy Unia, zawierającej ważne informacje dotyczące spraw z zakresu prawa pracy. Więcej informacji o Unii znajduje się na ostatniej stronie.

W tym numerze:

- **Migranci z Unii walczą o solidarność w czasach Pandemii.**
- **Problemy osób bez dokumentów.**
- **Europejska płaca minimalna.**

Bezpieczeństwo pobytowe dla migrantek i migrantów

Konferencja Migracyjna Unii: dosyć podwójnego karanja osób bez szwajcarskiego paszportu!

Uczestnicy konferencji migracyjnej Unii w Bernie domagają się podjęcia działań w trzech obszarach: wyższe pensje, stabilne warunki pobytowe dla osób bez szwajcarskiego paszportu i solidarna polityka azylowa.

Osoby bez szwajcarskiego paszportu często żyją w trudnych warunkach: pracują w kluczowych zawodach, w których pensje są niskie i warunki zatrudnienia niepewne (np. opieka, handel). Są zatrudnieni w branżach najbardziej dotkniętych ograniczeniami pandemicznymi (np. gastronomia, turystyka). W czasach gdy zamykane są kolejne branże i mnożą się wypowiedzenia osobom tym oprócz utraty pracy grozi też utrata pozwolenia na pobyt. Jest to sytuacja nie do zaakceptowania!

Bezpieczeństwo pobytowe dla migrantek i migrantów

Delegaci konferencji Migracyjnej Unii przyjęli rezolucję, w której domagają się zakończenia tego skandalicznego, podwójnego karania osób bez szwajcarskiego paszportu. Pobieranie pomocy socjalnej w czasie oraz z powodu kryzysu pandemicznego nie może być interpretowane przez urzędy jako niedostateczna integracja. Dostęp do świadczeń socjalnych nie może skutkować sankcjami w prawie migracyjnym. Ponadto, delegatki i delegaci stanowczo domagają się godnych wynagrodzeń. Nie może być pensji poniżej 4000 Franków! Nikt nie może żyć w strachu przed pomoc socjalną i utratą praw pobytowych.

Bezpośrednie przyjmowanie uchodźców!

Europejska polityka migracyjna zawodzi. Pod przykrywką europejskiego «Paktu migracyjnego» przeprowadza się politykę odstraszenia i odpychania. Delegatki i delegaci deklarują jednogłośnie: Szwajcaria musi wykazać się odpowiedzialnością! Domagają się natychmiastowego przyjęcia uchodźców z greckich obozów, bez względu na wiek lub powiązań ze Szwajcarią. Rząd szwajcarski musi się zaangażować w tworzenie bezpiecznych tras azytowych i sprzeciwiać nielegalnym odsyłaniom z granic zewnętrznych Unii. Ponadto potrzebne są odpowiednie postępowania azytowe i uznanie typowo kobiecych przełanek azytowych.

Nominacje do kierownictwa Unii

Konferencja migracyjna nominowała Vanję Allewa jako prezydentkę Unii i wsparła wniosek Komisji ds kobiet o nominowaniu czterech kobiet do prezydium największego związku zawodowego w Szwajcarii: Vania Alleva, Véronique Polito, Renate Schoch (przedłużenie kadencji) i Bruna Campanello (nowa).

Hilmi Gashi

Głosowania

Inicjatywa o odpowiedzialności koncernów została odrzucona.

«Tak» od społeczeństwa, «nie» od kantonów.

Szwajcarskie koncerny, nie będą musiały odpowiadać za szkody wyrządzone środowisku i za naruszenia praw człowieka popełnione za granicą. Choć większość głosujących poparła inicjatywę to przepadła ona w większości kantonów. Odrzucona została także inicjatywa zakazująca instytucjom finansowym wspierania producentów broni.



Firmy z siedzibą w Szwajcarii nie będą mogły być ścigane za naruszenia praw człowieka lub szkody wyrządzone środowisku naturalnemu, dokonanych lub popełnionych za granicą. Stosowna inicjatywa została odrzucona 29 listopada 2020 r.

Wśród głosujących niewielka większość 50,7 procent opowiedziała się za inicjatywą. Niemniej jednak większość kantonów odrzuciła propozycję. W Szwajcarii zmiany konstytucyjne muszą bowiem zyskać poparcie zarówno większości społeczeństwa jak i kantonów. Po raz pierwszy od 65 lat zdażyło się tak, że inicjatywa zaakceptowana przez społeczeństwo przepadła ze względu na brak poparcia kantonów. Zwłaszcza małe, konserwatywne kantony zagłosowały na «nie».

Wątpliwa kampania lobby koncernowego

Duża popularność proponowanej inicjatywy sprawiła, że lobby koncernowe popadło w popłoch. Nie tylko zainwestowało w kosztowną kampanię ale również stosowało taktykę ukrywania i wypatrzenia faktów. Chociaż małe i średnie przedsiębiorstwa (niem.: KMU, fr.:

PME) były wyłączone z obowiązywania inicjatywy to właśnie one były przedstawiane jako najbardziej zagrożone. Ponadto, aż dwoje przedstawicieli rządu Guy Parmelin (SVP) i Karin Keller Suter (FDP) – aktywnie angażowało się na rzecz odrzucenia inicjatywy. Agencji kampanijnej Furrer und Hugi udało się ostatecznie wprowadzić zamęt konieczny do odrzucenia tej popularnej również wśród wyborców politycznego centrum, inicjatywy.

Rozczarowanie wśród organizacji ekologicznych i broniących praw człowieka

Poparcie większości wyborców jest z pewnością sukcesem. Społeczeństwo zademonstrowało, że zyski wielkich koncernów nie mogą stać ponad prawami człowieka i ochrona środowiska. Jeżeli nie spowoduje to zmiany nastawienia to w przyszłości może dojść do kolejnych inicjatyw w tej sprawie.

«Pieniądze na broń zabijają»: imponujący sukces inicjatywy w sprawie finansowania zbrojeń za granicą (Kriegsgeschäfts-Initiative)



**KRIEGSGESCHÄFTE
INITIATIVE**

Inicjatywa ta miała zakazać finansowania przemysłu zbrojeniowego przez Bank Narodowy i kasy emerytalne. Nawet jeśli została ona odrzucona to udało się pokazać opinii publicznej brudne interesy jakie Bank Narodowy i kasy emerytalne prowadzą w przemyśle zbrojeniowym wspierając tym samym konflikty za granicą. Wynik ten utwierdzi inicjantów by dalej walczyć z finansowaniem produkcji broni przez szwajcarskie instytucje finansowe.

Solidarni z osobami bez dokumentów (Sans-Papiers)

Solidarność i odwaga do politycznych rozwiązań

Setki tysięcy osób aktywnie, choć niezauważalnie przyczynia się do rozwoju gospodarki – zarówno jako zatrudnieni jak i w gospodarstwach domowych. Ich dzieci chodzą do szkół. Będąc całkowicie uzależnionym od warunków, jakie oferują im wynajmcy i pracodawcy, osoby takie żyją w stanie ciągłej niepewności jutra. Tymczasem są rozwiązania polityczne które wymagają solidarności i politycznej odwagi.

Restrykcyjna polityka oraz ksenofobiczne inicjatywy prawicowych populistów prowadzą do tego, że setki tysięcy naszych koleżanek i kolegów doświadczą niegodnych warunków pracy, opieki zdrowotnej, sytuacji mieszkaniowej.

W dniu 18 grudnia 1990 przyjęto Międzynarodową Konwencję o Ochronie Praw Wszystkich Pracowników - Migrantów i Członków Ich Rodzin. Od 30 lat Konwencja ta proponuje uczciwe rozwiązania. Szwajcaria ani nie podpisała tej Konwencji ani jej nie ratyfikowała. Dla naszych urzędów prawa człowieka nie są najwyraźniej dla wszystkich pracobiorców!

Możliwe rozwiązania!

Jest zatem bardzo pilna potrzeba aby uregulować sytuację osób bez dokumentów tak by mogły one korzystać z praw człowieka. Regulacja sytuacji pobytowej to również jest prawo człowieka a nie uznaniowa decyzja urzędnika. W czasach pandemi tym bardziej jest dobry moment by uznać godność wszystkich ludzi!

Władze Berna i Zurichu rozważają wprowadzenie City Card – Karty identyfikacyjnej pozwalającej na ustalenie tożsamości i miejsca zamieszkania a tym samym wziąć udział w życiu społecznym i kulturalnym miasta. Kanton Waadt, już dzisiaj wystawia dokumenty osobom, które nie dostały azylu. Dokumenty pozwalają uniknąć kary za nielegalny pobyt. To bardzo korzystne rozwiązanie ale jednak dosyć ograniczone.

Odpowiedzialność za wprowadzenie odpowiednich regulacji leży po stronie państwa i kantonów. Zurich wsparł niedawno projekt polegający na wydaniu ponad stu osobom pozwolenia na pobyt ze względu na trudną sytuację życiową. Operacja «Papyrus» w Genewie pozwoliła na zalegalizowanie pobytu wielu pracowników i ich rodzin, którzy od lat przebywają w Szwajcarii. Wielu pracodawców włączyło się w ten proces pomagając uzyskać pozwolenie. To jedynie kilka przykładów, które należy wdrożyć i które warto wspierać.

Marie Saulnier Bloch

Informacje w skrócie

Nagroda za prace badawcze na temat «Praca»

Instytuty socjologiczne uniwersytetów w Bazylei i Fribourgu po raz pierwszy przyznały nagrody dla młodych naukowców za prace na temat socjologii pracy, związków przemysłowych i pracy związkowej. Sponsorowana przez Unię nagroda wysokości 1000 CHF trafiła do Sarah Madörin za pracę magisterską na Uniwersytecie w Bazylei: «Nie ma pracy nie ma pensji? Pracujące matki w społecznym konflikcie pomiędzy pracą i macierzyństwem».

«Black Friday»: czarny piątek dla pracujących

«Black Friday» znowu ustanawia rekordy w zamówieniach online. Odbywa się to kosztem pracowników, którzy pod ogromną presją czasu odpowiedzialni są za wysyłkę towaru. Die Nieprawidłowości w branży logistycznej i transportowej muszą zostać ukrócone. W tym celu potrzebne są płace minimalne wysokości przynajmniej 4000 CHF (x13), stabilne zatrudnienie i ograniczenie czasowych umów o pracę lub tych na zawołanie. Potrzebne są również jasne reguły dotyczące platform sprzedażowych, ograniczenia łańcuchów podwykonawców i solidarnej odpowiedzialności głównych przedsiębiorstw. Dodatkowo wzmocnić należy ochronę zdrowia osób zatrudnionych.



Fenaco podnosi pensje o 1 procent

Zatrudnieni w spółdzielni fenaco otrzymają w 2021 wyższe pensje. Zwłaszcza osoby na niższych pensjach otrzymają podwyżkę o 1 procent. Nowością jest również 15 dniowy urlop tacierzyński. To o 5 dni więcej niż ustawowe minimum i jasny sygnał na rzecz prorodzinnej polityki firmy. Przy współudziale partnerów socjalnych rozpoczęto również kontrolę równości płacowej. W ramach tego procesu badane będą pensje wszystkich osób podpadających pod zbiorowy układ pracy. Ostatnie analiza, przeprowadzona w 2016 r. nie wykazała dyskryminacji płacowej.

Dyrektywa o pensji minimalnej

Sprawiedliwa płaca minimalna w UE

Komisja Europejska przedłożyła projekt dyrektywy, gwarantującej odpowiednie płace minimalne. Ma ona zapewnić najbardziej potrzebującym finansowe zabezpieczenie, zmniejszyć nierówności płacowe i zrównać wynagrodzenia dla kobiet i mężczyzn.

Wszędzie w Europie mamy do czynienia z rosnącym sektorem niskich wynagrodzeń i powiększającą się liczbą tzw. working poor (osoby pracujące i zarabiające poniżej minimum egzystencji). To właśnie te osoby najmocniej cierpią w wyniku pandemii. Poprzez odpowiednie uregulowanie pensji minimalnej los tych osób ulegnie znaczącej poprawie. Dyrektywa nie wprowadza jednolitej, konkretnej pensji minimalnej tylko określa warunki, jakie powinny być spełnione przy określaniu jej wysokości. Pensja minimalna może być

wprowadzona poprzez układy zbiorowe pracy – jak to ma miejsce w 6 państwach członkowskich – lub poprzez ustawę (21 państw).

Pensje głodowe

Ponieważ w wielu państwach pensja minimalna jest poniżej egzystencjalnego minimum, Europejskie Stowarzyszenie Związków Zawodowych (EGB) wzywa by pensja minimalna wynosiła 60% krajowej mediany.

Wzmacnianie negocjacji płacowych we wszystkich państwach

Proponowana Dyrektywa wzywa również do ściślejszego włączenia partnerów socjalnych przy negocjacjach płacowych. Prace nad dyrektywą przenoszą się teraz do Parlamentu EU po czym trafią do Rady UE.

Marek Wieruszewski

Jak wstąpić do Unii?

- Można to zrobić przez Internet odwiedzając poniższą stronę:
www.unia.ch/de/jetzt-mitglied-werden
- lub kontaktując się bezpośrednio z Markiem Wieruszewskim (telefon poniżej).

Koszt członkostwa wynosi od 12.70 do 50.80 CHF w zależności od wysokości wynagrodzenia.

Więcej informacji po polsku znajduje się na polskiej stronie internetowej Unii:
www.unia.ch/de/arbeitswelt/von-a-z/migrantinnen/polnische-infos

Kontakt do przedstawiciela odpowiedzialnego za polskich pracowników w Unii

Marek Wieruszewski
komórka: 0041 79 304 80 58
email: marek.wieruszewski@unia.ch

Impressum

Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | Herausgeber Verlagsgesellschaft work AG, Zürich, Chefredaktion: Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne, Chefredaktion: Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano, Chefredaktion: Claudio Carrer | Redaktionskommission H. Gashi, A. García, D. Filipovic, E. Sariaslan, M. Martín, M. Mendes, O. Osmani, M. Wieruszewski | Sprachverantwortlich Marek Wieruszewski | Adresse Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bern 15, www.unia.ch

Tłumaczenie polskie: Marek Wieruszewski